

01.11.2023

SİRKÜLER: 2023/48: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranı ve avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranını değiştirdi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından 1 Kasım 2023 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan tebliğle Bankaca, vadesine en çok 3 ay kalan senetler karşılığında yapılacak reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranı yıllık yüzde 35,75 avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranı ise yıllık yüzde 36,75 olarak tespit edilmiştir. Belirlenen oranlar **01/1/2023 tarihinden geçerli olmak üzere** yürürlüğe girmiştir.

Bilindiği üzere Vergi Usul Kanunu'nun 281 ve 285. maddelerine göre, bankalar, bankerler ve sigorta şirketi dışındaki mükelleflerin alacak ve borç senetlerini değerlendirme gününün değerine irca etmeleri, bir başka ifadeyle reeskonta tabi tutmaları ihtiyaridir. Bununla birlikte alacak senetlerini reeskonta tabi tutan mükelleflerin borç senetlerini de reeskonta tabi tutması zorunludur.

Diğer taraftan, 5941 sayılı Çek Kanununun 3, 5 ve 6'ncı maddelerinde ve Geçici 3. Maddesindeki düzenlemeleri dikkate alan Gelir İdaresi Başkanlığı, 30/04/2013 tarihinde yayınladığı Vergi Usul Kanunu 64 sayılı Sirkülerinde, ileri düzenleme tarihli çeklerin değerlendirme gününde vadesi gelmemiş senede bağlı alacak ve borçlar için öngörülen reeskont uygulamasından yararlanmasının mümkün bulunduğunu belirtmiştir. Dolayısıyla verilen ve alınan ileri düzenleme tarihli çeklerin de, seçimlik hak kullanıldığında, reeskonta tabi tutulması gerekmektedir.

Ayrıca, 238 seri no.lu Vergi Usul Kanunu tebliği uyarınca, reeskont uygulamasında esas alınacak oran, eğer var ise senette belirtilen faiz oranı, bu oran senette belirtilmemiş ise TC Merkez Bankası tarafından açıklanan **avans işlemlerine** ilişkin faiz oranı olacaktır.

Buna göre 01.11.2023 ve sonrasındaki bir tarihli olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek mali tabloların hazırlanmasına ilişkin reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranı TC Merkez Bankasının anılan tebliğinde belirlenen %36,75 oranıdır. Ancak 30.09.2023 tarihi itibarıyla düzenlenecek olan 2023 yılı 3. Geçici vergi dönemi mali tabloların hazırlanmasında bu değişiklik öncesinde geçerli olan 31,75 oranı uygulanacaktır.

Faiz tutarının hesaplanmasında ise iç iskonto yöntemi uygulanacaktır. İç iskonto yöntemiyle faiz hesaplama formülü aşağıdadır:

$$F = A - \left\{ A \times 360 / [360 + (m \times t)] \right\}$$

F: Hesaplanan iskonto tutarı

A: Senedin nominal değeri

t: Senedin vadesine kalan gün sayısı

m: İskonto (faiz) oranı

NOT: 5941 sayılı ek Kanunu’nun Geçici 3. Maddesinin 5. Fıkrasında yer alan “31/12/2021 tarihine kadar, üzerinde yazılı düzenleme tarihinden önce çekin ödenmek için muhatap bankaya ibrazı geçersizdir.” hükmündeki “**31.12.2021**” tarihi 6.11.2021 R.G. tarihli 7341 s. Kanun ile “**31/12/2023**” olarak değiştirilmiş olup, dolayısıyla 31.12.2023 tarihine kadar ileri düzenleme tarihli çeklerin, seçimlik hak kullanıldığında, reeskonta tabi tutulması gerekmektedir.